СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. — Ч. 88. — НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 4-го травня 1945. — No. 88. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, May 4, 1945. — VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ в злучених державах америки — ПЯТЬ ЦЕНТІВ за границею злучених держав америки — Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the United States of America — FIVE CENTS elsewhere

ПРЕЗИДЕНТ ОБТИНАЄ ВОЄННІ ВИДАТКИ НА ПІВОСЬМА БІЛІОНА

Президент Труман почав переводити ощадности у видатках на війну. Його ощадности дійшли вже тепер до висоти $7.445,000,000. Найбільшу суму обтяв президент з буджету призначеного на будову кораблів, бо аж 7 біліонів. Крім цього він обтяв видатки на $80,000,000 призначених в буджеті на 1946. рік. Уже від 30. червня б. р. буде скасоване Бюро Цивільної Оборони, яке мало коштувати в будучім скарбовім році $369,000.

У пресовій конференції президент виявив, що ще інші видатки будуть знижені, а наслідком цього буде обнижений податок. Над зниженням податків переводять уже студії урядовці і знавці податкових справ.

НА МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ИДУТЬ ТОРГИ.

Советський міністер заграничних справ Вячеслав Молотов переводив у середу довірочні конференції з секретарем Стетиніюсом, а також і членами комісії, яка має вирішити склад компромісового польського уряду. З цих розмов не оголошено ніякого комунікату, але стало звісним, що Молотов ще невдоволений приняттям Арґентини в склад Обеднаних Держав і хотів би дістати щось в заміну. Справа Польщі дає йому нагоду до цього. Між Советами й двома іншими потугами йде спір про текст комунікату з Кримської Конференції, на підставі котрого має бути зреорганізований польський уряд. Різниця звужується до чотирьох слів і до пари пропущених протиників в писаній комунікаті.

Дебата про значіння малих держав.

Повне засідання конференції перевело час на промовах про значіння малих держав. В імени їх говорив мексиканський міністер закордонних справ, д-р Езекіел Паділя. Він клав натиск на те, що малі держави не є загрозою для миру, але вони мають велику моральну силу. Вони існують лише тому, що за ними все є моральне право. Колиб великі держави хотіли присвоїти собі всю владу у вирішуванню міжнародніх справ, тоді вони самі лишаться у своїй боротьбі за перевагу у світі. Отже, коли йде про створення сили для втримання миру, то ця сила повинна спиратися на справедливости для всіх людей і всіх народів.

Сирійці за Атлянтійський Чартер.

Сирійські делегати пригадували, що розум може створити лад у світі, а лад і справедливість можуть довести світ до такого стану, якого ми собі бажаємо.

„Засади Атлянтійського Чартеру повинні бути включені до провідних засад будучої світової організації миру" говорив премієр Сирії, Фаріс ель-Хурі. Міністер заграничних справ Югославії, Іван Шубашіч, пригадував, що його край ще бореться проти гітлерівських сотень, які там залишилися і домагався відшкодування за школу, яку потерпіла Югославія вчасі інвазії.

Становище Франції.

Французький міністер заграничних справ Жорж Бідо відбув першу пресову конференцію. Він не хотів дати відповіди на багато питань; про конференцію висловився, що вона перейшла першу кризу й тепер можна бути оптимістом щодо її висліду. А коли тепер конференція є вже в повнім розгоні, то він надіється, що „всі держави вже є державами-покровительками". З цього вислову можна заключати, що Франція хоче грати ролю великої держави, яка вирішує долю конференції.

Домагання жидів.

Представники жидівських організацій, які прибули до Сан Франсиско видвигнули два протилежні домагання. Одна група, а це Жидівська Агенція для Палестини, домагається, щоб з Палестини створити незалежну жидівську державу на підставі так званої „декларації Балфура"; друга, а це Жидівський Комітет Національного Визволення, домагається, щоб допустити їх делегатів до участи в конференції і признати їм членство в пропонованій світовій організації миру.

НОВИЙ СЕКРЕТАР ПОШТ.

Президент Труман проголосив, що він вислав до сенату для потвердження назначення Роберта Е. Ганеґана на становище ґенерального поштмайстра. Ганеґан є предсідником Краєвого Демократичного Комітету. Перед ним займав це становище Френк Вокер, який зрезиґнував. Президент продовжив теж урядування Дейвида Ліліенталя у складі Ради для Долини Тенесі.

Секретар стейту оприлюднює мирову оферту Гімлера

Урядуючий секретар стейту Джозеф С. Ґру оприлюднив історичні дати із оферти німецького міністра нутрішних справ Гайнріха Гімлера на руки західніх держав. Наділі справа представляється так:

Дня 24. квітня в год. 11 вночи американський міністер до Швеції Гершел В. Джансон і британський міністер Віктор Малет дістали повідомлення від шведнського міністра закордонних справ Ґунтера, що Гімлер зголошує здачу німецької армії. По півночи, отже вже 25. квітня Джансон повідомив про це каблем американський департамент стейту.

В кабльограмі було сказано: Ґраф Бернадот, шведський представник Червоного Хреста, стрінувся з Гімлером в місті Лібек на жаданняГімлера. Гімлер заявив, що Гітлер хворий і не пережиє більше ніж 2 дні, отже Гімлер має тепер повну владу. Він просив Бернадота звести його з ґенералом Айзенгавером, щоб з ним обговорити здачу цілого західнього німецького фронту. На запит про німецькі війська в Норвеґії, Гімлер сказав, що й ці війська здадуться американцям, британцям або і шведам. Але на сході, казав, Гімлер, буде війна тривати дальше.

У Вашинґтоні 25. квітня відбулася нарада в Пентаґон Билдинґ. У ній брав участь президент Труман, секретар Ґру і начальники головної булави. Президент порозумівся з премієром Чорчилем і вони уложили текст комунікату до маршала Сталіна. Сталіна повідомив през. Труман про все, що дійшло до його відома від Джансона, і додав, що він та Чорчил відкидають що пропозицію, бо здача має бути предложена всім трьом противникам Німеччини.

Дня 26. квітня секретар советської амбасади Новіков повідомив американського секретаря Ґру, що маршал Сталін згідний з таким становищем. Після такої відповіди Сталіна пішла відповідна телеграма до Швеції з жаданням безумовної здачі всім Трьом Потугам.

Дня 27. квітня американський амбасадор із Стокгольму, в Швеції, повідомив секретаря стейту у Вашинґтоні, що він передав зміст телеграми шведському міністрови заграничних справ, цей передав цю вістку Бернадотови, а Бернадот Гімлерови і справа там пропала. Гімлер не дав ніякої відповіди.

Розбивають леґенду про лицарство Гітлера

Ганс Фріче, головний заступник міністерства націстичної пропаґанди, що стояла під командою д-ра Ґебельса, попавши в руки советських військ у Берліні, подав їм до відома, що Гітлер зовсім не згинув геройською смертю в обороні німецької столиці, як він був заповів та як тепер проголосив новий вожд німецького народу, адмірал Деніц. Каже Фріче, що Гітлер згинув з власної руки, бачучи, що справа зовсім програна. Самогубством покінчив теж д-р Ґебельс, Гітлерів головний пропаґандист, як також ґенерал Кребс, що став начальником німецького ґенерального штабу на місце фон Кайтеля.

Ґенерал Айзенговер видав публичне заперечення заяви Деніца, що мовляв Гітлер згинув смертю героя, бо ще 24. квітня заявив був Гімлер графови Бернадоте, що Німеччина „скінчена", а Гітлер умирає.

СТУПІЛИМ НІМЦЯМ БАЙДУЖЕ

Зрештою в Німеччині нігде не слідно, аби німці хотіли слухати приказів Деніца та збиратися до останнього бою на життя й смерть в імя свого „замученого вожда".

Німецькі цивільні люди, розпитувані в цій справі американськими кореспондентами, або не вірять запевненням Деніца про геройську смерть вожда, або проявляють до цілої справи крайну байдужність.

ПРЕЗИДЕНТ ТРУМАН ПРО СМЕРТЬ ГІТЛЕРА

Президент Труман заявив газетярам, що за певними інформаціями, які находяться в його руках, Гітлер уже не живе. Він не сказав, як Гітлер закінчив життя. Він додав одначе, що через смерть Мусолінія й Гітлера не можна буде поставити на суд двох найбільших воєнних злочинців.

Симпатію зприводу смерти Гітлера висказав на руки німецького амбасадора премієр Ірляндії Де Валера. Портуґальський уряд казав завісити свої прапори на середину щогли.

ФРАНКО АРЕШТУЄ ЛЯВАЛЯ

Пієр Ляваль, головний керманич політики уряду в Віші, утік з Німеччини та осів літаком в Еспанії. Диктатор Франко казав його арештувати для видачі Аліянтам.

У Франції уряд постановив поставити на суд за звязки з німцями жінку маршала Петена.

ДЕНІЦ УСУВАЄ РІБЕНТРОПА

Першим своїм актом у ролі нового вожда німецького народу адмірал Деніц усунув з уряду міністра заграничних справ Йоахіма фон Рібентропа. Незадовго потім з радія заговорив як новий заграничний міністер граф Луц Шверін фон Кросік. Він сказав у своїй промові, що Німеччина могла би була врятувати Европу від большевизму, якби Німеччини ззаду не були атакували західні Аліянти.

КАРТИНА З БОРОТЬБИ В ДЖУНҐЛЯХ. — Перед нами два американські вояки з різного роду ручними гранатами, що їх кидають в густо зарослі кущі, де заховані останки японських снайперів. Сцена знята на острові Окінава. Як граната трісне, а дим розійдеться, тоді можна пізнати наслідки, себто те, що сталось з захованими в ямах снайперами.

БЕРЛІН У РУКАХ ЧЕРВОНИХ, МІЛІОН ВОЄННИХ БРАНЦІВ В ІТАЛІЇ

Берлін, столиця націстичного уряду Німеччини та найбільше місто на европейськім континенті, дістався в руки Червоної Армії. 70,000 німецьких вояків здалося перед тим советським військам всупереч заповіді Гітлера, що німецькі війська в цій війні ніколи не будуть здаватися.

Безплодна оборона Берліна, що згори була видимо засуджена на невдачу, коштувала життя 343,000 німецьких вояків.

Советські війська теж зліквідували німецькі „мішки" коло Берліна. Вони теж заняли балтійські порти Рошток та Варнемінде.

БЕЗУМОВНА ЗДАЧА НІМЕЦЬКИХ ВІЙСЬК В ІТАЛІЇ И АВСТРІЇ.

Ґенерал фон Вітінггоф, командант німецьких військ у північній Італії й західній Австрії, підписав безумовну здачу своїх військ аліянтським військам. Документ підписано в неділю й ввійшов він у життя в середу вполудне. На основі його перестало воювати й зложило зброю коло міліон німецьких і італійських вояків.

З цим фактом можна признати війну в Італії покінченою. Конець прийшов менше-більше 20 місяців після висадження аліянтських військ на сухозем Італії. Війна покінчилася повною перемогою для Аліянтів та розгромом для німців; здача відкриває для аліянтських військ задні двері до німецької „національної редути".

БРИТІЙЦІ ЗАНЯЛИ ЛЮБЕКУ.

Тимчасом на півночі Німеччини британські війська посуваються незвичайно скоро вперед, бо видно всякий спротив з боку німецьких військ заломлюється. Вони захопили порт Любеку та Вісмар та найшлися яких 30 миль від советських військ у балтійськім порті Роштоку.

Американська Девята Армія злучила свої лінії з советськими на північний захід від Берліна.

„НАЦІОНАЛЬНА РЕДУТА" ВІДРІЗАНА.

Панцирні відділи Семої Американської Армії вдираються тепер уже в само серце „національної редути", де за заповіддю Гітлера німці мали ставити останній опір на життя й смерть. Тепер ця редута окружена з усіх боків, та супроти розвою подій в інших околицях Німеччини ледво чи зможе ставити поважний опір переможним аліянтським військам.

Серед німецьких військ слідно тепер загальну поляку. На півночі наприклад дороги просто завалені моторовими частинами, що втікають з Німеччини в Данію.

БРИТАНІЯ ВЖЕ НЕ ПОДАЄ РЕЙДОВИХ АЛЯРМІВ.

ЛОНДОН. — Британський уряд проголосив що він уже не буде давати осторог перед повітряними рейдами. Видно, їх уже не сподівається. Міліони осіб, що їх евакуовано з Лондону, вертаються тепер до нього масово.

НОВИЙ ВОЖД НІМЕЧЧИНИ КАЖЕ НІМЦЯМ ДАЛІ ЛЛЯТИ КРОВ, ХОЧЕ ВИГЛЯДУ НА ПЕРЕМОГУ НЕМА НІЯКОГО.

Не дивлячися на те, що збройний опір німецьких військ на всіх просто побоєвищах видимо остаточно зовсім розвалився, адмірал Деніц, котрого, за його словами, Гітлер установив був своїм наступником і вождом німецького народу, взиває німців, далі вести боротьбу за звільнення Райху від „большевицького ворога".

У тому самому тоні видають прикази коменданти німецьких військ у Данії й Норвеґії, з чого обсерватори роблять висновок, що Деніц намірює втекти з Німеччини до Норвеґії та повести звідти необмежену субмаринову війну проти Аліянтів.

АВСТРАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НА БОРНЕО.

Ґенерал МекАртур потвердив вістку, що австралійські війська висаджено на острові Таракані, що лежить при самому східному березі великого острова Борнеа. Каже ґенерал, що австралійці всадовилися добре на побережжю та почали вдиратися вглиб острова. Сухоземним військам помагають при тому воєнні кораблі американської та британської фльоти.

Таракан був до війни центром продукції надзвичайно чистої нафти.

АМЕРИКАНЦІ ЗЛОМАЛИ ВОРОЖИЙ ОПІР НА МІНДАНАО.

Ґенерал МекАртур подав одночасно, що американські піхотинські війська на острові Мінданао, в південно-східній частині Филипинів, розбили весь японський спротив та посунулися кілька миль наперед до краю міста Давао, великого порту того острова.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of Octobed 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
на пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число в суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОПОМОГТИ! НЕГАЙНО, ЗАРАЗ!

Не відтягаймо справи допомоги українським жертвам війни ні одної хвилини, ні одного дня! Допоможім їм зараз, негайно.

Цей заклик відноситься до кожної й кожного з нас. До кожної особи і до кожної орґанізації. До кожної хати і кожної громади. До найбагатшого, і до найбіднішого. Словом — до усіх нас.!

Маємо вже письма з Европи, від американських, гуманітарних інституцій, що мають там своїх заступників. З тих письм виходить, що є величезні маси українського народу в Европі, які потребують негайно допомоги харчами, одягом, ліками. Є ті бідні українці в таких місцях, куди ту допомогу можемо негайно вислати і де вони її зараз дістануть. Ось ті нещасні люди є з різних сторін України, як з Великої України, так і з Західної. Всі вони однаково в нужді й всі однаково потребують помочі. І то як ті, що хочуть зараз вертати в Україну під Советами, так і ті, що думають залишитись в чужих краях.

Про подібне, що подають американські гуманітарні орґанізації, пишеться теж у листах американських вояків і офіцирів з українського роду, а які, виконуючи свою службу, стрінулись в Німеччині у службовій дорозі з масами українських робітників-невільників, що їх затягнула націстівська влада з України на примусові роботи. Це прекрасні люди, пише один капітан американської армії, бо хоч зломані фізично націстівською неволею, то держать себе гідно, що тільки їх подивляти . . . Але, пише він далі, вони так збідовані й так обдерті, що жаль на них глядіти, а тяжко їм допомогти, бо їх величезна маса, а визволення поступає так скоро, що забере довшого часу, заки буде наладжений апарат допомоги. Та щоб не було, треба доконче, щоб українці з стейтів і Канади негайно повели широку акцію допомоги, бо її треба буде на великі розміри і ще дуже довго.

Ось таке пишеться в тих листах, що походять від американської орґанізації й американських вояків з українського роду, що є очевидцями того, як мається справа з українськими жертвами війни, зокрема з тими масами, що їх націсти затягнули на примусові роботи до Франції, Бельґії та Німеччини. В тих письмах згадується головно за тих, що їх забрали з України, що була до війни під Советами. Всі письма подають дослівно те саме, що одні з українців будуть вертати, а другі покищо не думають. У всіх є один і той самий тон, а саме, що всі ті люди знаходяться в нужді й потребують ратунку.

Чи є тут над чим спорити? І чи ті люди не мають права домагатись ратунку? І чи можна їм такого ратунку відмовляти?

Ось це є питання, які треба поставити своєму сумлінню. Хочеться вірити, що відповідь на них буде у всіх нас позитивна, щира і людська. Відповідь — негайними жертвами! І то від нас усіх!

Кінець Гітлєрови

Німецьке радіо в Гамбурзі, одно з тих, що осталися ще в націстичних руках, проголосило в день першого травня вістку, що в Берліні, в будинку канцлера Німеччини, згинув підчас бою Адольф Гітлер, диктатор Німеччини, та що перед смертю встановив своїм наслідником, диктатором Німеччини та вождом німецького народу адмірала німецької фльоти Деніца. Якби така вістка була проголошена який рік тому, вона мала би кольосальне значіння; нині, коли влада диктатора Німеччини розтягається на кілька блоків у Берліні та ледво чи може досягнути останків німецької території, ще не занятої ворожими Німеччині військами Аліянтів, значіння такої вістки багато менше.

Передусім ніхто поза найближчим кружком, з котрого вийшла заява про смерть, не може з певністю знати, чи вістка відповідає правді. Навіть у людей, що в політиці позволяють собі на „свобідне" відношення до правди, такої „свободи" не дозволяється, коли йде за вістку про смерть; звичайно в світі таку вістку подають, коли вона дійсно правдива. Одначе в націстів певно й щодо цього інакше, бож вони ввели в політику брехню, як засаду, ба навіть голосили, що чим більша брехня, тим скорше люди в неї повірять. Супроти цеї засадничої брехливости націстів ніхто по правді дійсно не відає, чи живе Гітлер, чи помер, і як живе, де він живе, і як помер, то коли й де помер.

Щодо вістки про смерть Гітлера, то таку саме вістку заповідали вже заздалегідь ті, що знають наскрізь націстичні наміри й націстичну політику. Ці люди казали, що націсти певно будуть старатися створити про Гітлера міт, або леґенду, себто уявлену, видуману, принаймні напів неправдиву історію, відповідаючу настроєви і почуванням німецьких мас, а придуману так, аби вона могла служити дальшим цілям заінтересованих у тій леґенді людей. Заінтересованими в цій леґенді людьми є націсти, а для них треба би, аби Гітлер перейшов у память німецьких мас як великий чоловік, що працював все своє життя й віддав це життя за ідею добуття для німецького народу кращого будучого, добробуту, слави й потуги. Коли взяти під увагу, що в теперішний час, супроти страшного розгрому Німеччини, націстам треба до живого такої леґенди, та коли взяти під увагу засадничу брехливість націстів, то ціле проголошення вістки про геройську смерть Гітлера в обороні будинку канцлера в німецькій столиці виглядає на таку леґенду. Можливо саме, що Гітлер справді не живе, — про смерть його догадувалися вже давніше, — а брехнею є всі подробиці про умовини його смерти. Можливо, що він погиб, але при зовсім інших нагодах, у зовсім іншому місці та зовсім колиінде, як каже націстична верхівка. Що він погиб у будинку канцелера, будемо знати з певністю тоді, як аліянтські свідки побачуть його тіло так недвозначно, як бачили ґазетні фотоґрафи й репортери тіло Мусолінія на площі в Міляні.

Заява націстичної верхівки про смерть Гітлера має виразно на цілі створити з Гітлєра леґенду про лицаря з чудесною силою, котрий, щоправда, покінчив невдачно свою першу спробу добути для Німеччини панованя над світом, котрий одначе так само чудесно буде в гробі спати вижидаючи нової хвилі, аби встати наново живим та доконати недокінченого діла. Звісно це є наскрізь релігійна віра, і така певно не принялабся в політичнім думанню таких політично тверезих людей, як наприклад французи або британці. Та німці відомі власне зо свого наскрізь містичного думання в політичних справах, і, коли вони приняли від Гітлера такі абсурди, як своє покликання Провидінням на панів світа, то вони певно можуть приняти й леґенду, що Гітлер буде в гробі вижидати нової нагоди на остаточне опанування світа. Адже німці колись цілими віками вірили в такі річи про лицарів цісаря Барбароси.

Чи вмер Гітлер, чи не вмер, одно треба сказати, що це великої ролі нині вже не відограє. Він може справді ще живе й ціла вістка про смерть може бути видумана, але з проголошенням його вмерлим його роля як живого диктатора вже скінчилася. З того, що на його наступника проголошено не військового, а моряка, вносять, що націсти пробують у цей спосіб добитися від Аліянтів кращих умовин для здачі, яких не могли би добитися ні націстичні політики, ні ґенерали з прославленої вже касти пруських юнкрів. Отже, навіть націсти вже шукають дороги до замирення, хоча при тому все ще далі не резиґнують зо своєї фантазії добитися панування над світом. На те, що проголошення вістки мало власне таку ціль, вказує факт, що новий вожд всеще пробує старої націстичної штучки розділювати Аліянтів через заклик до американців і британців йти до боротьби проти большевизму, мовляв, одинокої небезпеки для европейської цивілізації. Його заклик до німців бути без вагання послушним новому вождови, бо тільки такий послух може врятувати Німеччину та дати їй военний успіх, є очевидно пустим жестом: німецька фльота, якої адміралом є Деніц, майже вся на дні моря, а німецька армія лежить під хрестами або сидить за колючими дротами. Вістка, що перший вожд німецького народу погиб у будинку канцлера, коли на недалекому Райхстаґу советські вояки вивішували прапор червоний на знак перемоги, має більше нім символічне значіння для справжньої ситуації в Німеччині.

Коли смерть Гітлера справді стане фактом, людство відай не прийде до іншої оцінки характеру й ролі тої людини, ніж воно мало за його життя. Характер Гітлера був такий виразний, що люди відразу мусіли просто відрухово заняти виразне відношення до нього й до його ролі в історії. Для одних, головно для німецьких мас, він був утіленням політичного, а потім мілітарного хисту, необмеженого віддання справі добра рідного краю. Для інших він був передусім незаперечно божевільною людиною, зо страшним почуттям нижчости, з манією переслідування, особистого й національного; з манією до особистого аскетизму та садистичного мучення інших людей. Для цих других людей Гітлер останеться божевільною людиною, що кинула на історію людства довгу темну тінь. Серед здорового громадянства така людина закінчила би свою карієру в домі божевільних. Тільки серед народу, зо своєї природи або культури схилого до божевільних виявів, могла того роду людина добутися на вершок політичного впливу. Було це нещастям для людства, що така людина станула на чолі такого чисельного народу, з такими багацтвами, технічним розвоєм, та до того ще народу, положеного в самому центрі Европи, посеред громади багатьох слабших народів.

І власне тепер, коли націсти підготовляють Гітлерову леґенду, аби колись при її помочі воскресити свою мілітарну силу, зломану тепер зусиллями малощо не всего світу, та щераз при помочі тої леґенди кинутися до третьої світової війни й в ній остаточно таки добитися панування над світом, треба людству добре дивитися за тими ходами націстичної політики та заздалегідь робити все можливе, аби не допустити до створення цеї леґенди, а коли це неможливе, то принаймні не допустити до відбудови напасливої німецької збройної сили, не дати німцям вкувати того меча, котрим новий Гітлер міг би намірититися на голови людства світа в наступнім поколінню. Соромний конець Гітлера в пивницях румовищ величезної тамазії, з котрої він плянував панувати над цілим світом, може стати для всего світа відстрашаючим приміром, як ганебно мусить скінчитися всяка проба добути собі потугу й славу диктатора над всіми людьми.

За народне представництво України

Переживаємо час, в якому приходиться занотувати різні акти та документи, що є свіжими причинками до історії українського державництва. Ми вже писали, як ставимось до цього історичного моменту. Коли президент Злучених Держав доручає державному секретареви віддати голос на міжнародній конференції за те, щоб Україна стала членом-основником міжнародньої орґанізації миру і коли повне засідання конференції вирішує цю справу прихильно, то це вважаємо великим історичним актом в боротьбі українського народу за вільну і незалежну Україну.

Мабуть нема українця ні громадянина українського роду, який не почув би в собі певного роду дрожання при читанню таких новинок. Читаючи їх, ми на хвилину забуваємо колишнє лихоліття України, навіть і теперішнє трагічне положення українського народу. Та по хвилині радости наступає знов холодна розвага. Підуть роздумування про те, як то тепер добре наладжена і свіжо підмащена машина зручної й могутньої советської пропаґанди зачне з новою силою ширити славословія на честь „ясного сонічка — батька Сталіна", на його високу мудрість та на його незрівнану ласку для українського народу...

Водночас ми почуємо найчорніші наклепи на всіх таких українців, що то не хотіли йти під накази комуно-большевиків; на таких, що хотіли мати свій розум; а особливо на таких, що то домагалися незалежної, самостійної України, як держави суверенної українського народу. Для цих останніх тепер не буде вже найменшої пощади. Отже посиплються нові калюмнії, нові гадючі сичання збоку старих яничарів і тих, що щойно тепер пристали до Юдів.

Та минуть часи опяніння, а тверда дійсність знову заговорить, так як говорила чверть століття у недавно минулому. Хоч як ми бажалиб собі, щоб вже тепер так сталося, щоб Україна дістала в Советах хоч ту самоуправу, про яку говорив Молотов у Сан Франсиско, то цього наразі далі не буде. А про вільну Україну в міжнародній громаді народів буде можна говорити тоді, як її представлятиме такий уряд, який вийшов з волі українського народу в тайнім, свобіднім, не контрольованім Москвою голосуванню. А доки цього не буде, то й доти не буде на міжнародних зібраннях народня, але Советська чи там „Радянська" Україна. Це не буде заступництво держави українського народу, але заступництво кольонії Москви, що говорити і діятиме так як скаже Кремль. Тим ми не кажемо, що не є можлива переміна Советської України на Народню Україну. Допускаємо такі можливости. Але на підставі того, що тепер діється, стверджуємо, що на такі зміни сьогодні не заповідається.

З нагоди приявности советських дипльоматів на конференції в Сан Франсиско появляються в ґазетах критичні замітки на тему большевицьких потягнень в Европі, які можуть в дечому вияснювати тактику в справі України. Ось-так знавець советської дипльоматії, що перебував в пореволюційній Москві кілька літ, тепер колюмніст в американських ґазетах, Джордж Соколскі, пригадує на це у своїй статті „Теперішні Дні" в такий спосіб:

„Коли з Москви свого часу проголошено чудову новинку, що розвязано Третій Інтернаціонал, то цьому змісця повірили ті, що вірять у всілячину. Але скептики дивувалися, пощо то якийсь край мав би развязувати таку справну машину для діяльности пятої колюмни не в краях ворогів, а таки в краях своїх приятелів і союзників...

„Ось подивіться тепер: Ледви американська армія визволить якесь місце в Европі, а вже появляються комуністи. Їх провідники, які стали зрадниками свого краю, як от французький Торез, або втікач Толіяті, нагло появляються наново, щоб стати на чолі. Інтересне, що всі вони приходять з Москви, як от люблинський уряд для Польщі. Вони навіть твердять, що то вони провадили сили у підземеллю, одначе правдою є, що в підземеллю перебував хто інший, а вони лише прийшли у відповідний момент, щоб присвоїти собі провід.

„Оця поновна поява комунізму в Европі виказує орґанізацію і тактику найвищого ступня. Вона виказує спосібність проводу і постійність у втримуванню тих самих осіб. Це не припадок, що в Італії, Франції, Бельґії, Греції, в Болгарії і всюди, куди лише глянете, комуністи найшлися у проводі...

„Наївні люди часто приймають слова за самі діла. Вони справді вірять, що як Комінтерн проголосив, що він більше не існує, то воно справді

Михайло Зощенко.

КРАДІЖ

ОБРАЗЕЦЬ ІЗ СОВЄТСЬКОЇ КООПЕРАТИВИ

Трапилась, знаєте, крадіж у нашій кооперативі. Кооператива, так сказати — для своїх. Краму багацько. За вікном лежать качки, приємний голяндський сир, жіночі панчохи, кольонська вода, папіроски... Все це було виставлене у вітрині. І само собою притягало людські очі.

Одно слово: вночі з заднього ходу вдерся злодюга, підрізав двері, зняв гачок і погосподарив у крамниці. Стягнув крам на більшу суму.

І головне — сторож у ворітях спав, нічого не запримітив.

— Якісь страшні сни — каже — справді бачив я і вони казали мені щось недобре, але я не чув нічого.

Коли ствердили крадіж, перелякався він сильно. Бігав по крамниці, всіх чіпався. Благав, щоб його позиції не захитувати.

Директор каже до нього:

— Твоя роля тут невеличка. За те, що ти заспав напевне по голові тебе не будуть гладити, не сумніваюся, щоб аж тебе обвинувачували. Отже не маєш чого лякатись, не путайся під ногами і не хвилюй своїх співробітників усякими вигуками, тільки йди собі до хати і досипляй, що ще не доспав.

Сторож не йде геть. Стоїть і хвилюється.

Найбільше хвилює його те, що так багато стягнули:

— Цього вже, каже, попросту не можу знати. Я завсіди сплю чутко і завсіди витягаю ноги здовж порога. Якже це може бути, щоб через мене два мішки цукру перенесли?

Директор каже:

— Дуже твердо спав ти, собако. Стягнули таку силу-силенну, що ой-ой-ой.

Сторож каже:

— Щоб багато стягнули, то це не може бути. Я був би прокинувся.

Директор каже:

— Ну, зараз складемо актив і побачимо, яка ти гава, яку ти шкоду спричинив державі.

Почали складати акт у приявності міліції. Почали виписувати цифри, підраховують, додають, віднімають.

Сторож тільки в руки плескає і малощо не плаче — видко, що терпить чоловяга, сочуває державі і вважає себе винуватцем за свій сонний стан.

Директор каже:

— Пишіть: 9 пудів цукру в кістки, папіросок „Ант" 160 пачок, дамських панчіх два тузини, вісім звоїв ковбаси.

Він диктує і сторож при кожній цифрі аж підстрибує; морозить його.

— З каси, запишіть, махнули бони на 132 рублі. Три хемічні олівці і ножиці.

При цих словах сторож почав уже присідати, так і видко, що огірчився своєю ганебною невідповідальністю.

Директор каже міліції:

— Заберіть цього сторожа, він тільки перешкоджає нам своїми вигуками.

Міліціонер каже:

— Слухай, дядьку, йди до хати. Коли тебе буде треба, тоді тебе і покличуть.

Водночас рахівничий кричить з другої кімнати:

— У мене висів тут шовковий шаль, тепер його нема. Запишіть до підрахучку, бо я буду домагатись, щоб мені вернули шкоду.

Нараз сторож каже:

— „Зволоч!" Не брав я твого шалю і вісім звоїв ковбаси, це же попросту глум. Узяли тільки два звої ковбаси...

У крамниці настала страшна тиша.

— Чорт з вами. Признамся. Я вкрав. Але я чесний чоловік. Мене обурює, як можна так нахабно списувати акт. Не дозволю, щоб дописувати більше, ніж бракує.

Міліціонер каже:

— Отже то ти падлюко, вліз до крамниці?

Сторож на це:

— Я. Але не рухав ні бонів, ані ножиць, ані цього паршивого шалю. Я взяв пів мішка цукру, дамські панчохи один тузин і два звої ковбаси. Я не дозволю на таке ошуканство під моєю покришкою.

Директор на це.

— Для всіх зрозуміла річ, що ми можемо помилятись. Але ми перевіримо. Я дуже радий, — коли менше вкрали. Зараз іще раз зважимо.

Касіерка каже:

— Вибачте, бони лежали тут на боці. Бони не пропали, але ножиць нема.

Сторож до неї:

— Я тобі зараз плюну між очі. Я не брав твоїх ножиць, пошукай ліпше.

Касіерка:

— О, найшлись. Упали за касу.

Рахівничий каже:

— Шаль теж знайшли. Він лежав у моїй бічній кишені і я його не доглянув.

Директор каже:

— Поправте там у нашім акті; цукру справді бракує тільки пів мішка.

Сторож каже:

— Свиня ти, показуй ліпше ковбасу! А як ні, то я не знаю, що буде. Я маю свідків — тітку Нюшу.

Швидко підрахували товар, показалось, що фактично бракує тільки те, що сказав сторож.

Узяли його під пахи і відвели на поліцію. Тітку Нюшу теж потягли туди. Вона сховала все накрадене. Все в неї відобрали за винятком одного звою ковбаси, який вона встигла перепродати на ринку.

•

Що хотів автор сказати цією сатиричною дрібничкою? Куди спрямував він своє сатиричне жало?

Жало нашої сатири звернене на дальші події. Ми хотіли би випередити деякі факти. Бо бачите, є такі випадки, що як накрадуть на сотики, то запишуть на сотні.

На кожний випадок цей мій твір можна читати як веселу історію, тільки треба бачити підчас лектури — живих людей.

Перекл. д. з.

ВІД 1. КВІТНЯ ЦЬОГО РОКУ ДО ЧАСУ ВІДБУТТЯ 21-ШОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ КОЖНА ДЕЛЄҐАТКА Й КОЖНИЙ ДЕЛЄҐАТ ПОВИННІ ПРИЄДНАТИ СОЮЗОВИ КОЖНОГО МІСЯЦЯ НЕ МЕНШЕ ЯК ОДНУ НОВУ ЧЛЕНКУ ЧИ ОДНОГО НОВОГО ЧЛЕНА

Не ставати поруч Ефіялта та Юди Іскаріота

Канадійський „Український Голос" пише в статті п. н. **„Слабі голови"** про те, щоб не міняти ідеалу української державности за большевицьку бульку з мила. Між іншим пишеться у статті таке:

*

* *

„Слабі люди є ті, що тратять голову в нещастю, але ще слабші ті люди, що тратять голову без видимої причини. Розуміємо, що може втратити голову неодин українець, якого війна заскочила на Україні. Був, скажім, в тій части України, що була під Польщею. Прийшла війна, надійшли советські війська, окупували край, зачалися арештування й переслідування, чоловік не знав, як собі порадити, — стратив голову. Або показався сильним за советської влади, голови не стратив і діждався приходу німецьких військ, але тоді через несподівану зміну, не знаючи як до неї достроїтися, — стратив голову. Може бути чоловік навіть настільки сильний, що не стратив голови через перший прихід советських військ, ані через прихід німецьких військ, але стратив голову через другий прихід советських військ. Все те можемо розуміти і хоч людей, які голову стратили, не будемо хвалити, то й не дуже можемо на них каменем кидати. Слабі люди тай тільки. Одначе не можемо в такий спосіб глядіти на людей, що в такім положенню не є і не були, а голови тратили, або тратять. І через що тратять голови?

„Ось українець, що давно вже виемігрував з України і ніколи не думає там вертати, але ще інтересується „старокраєвими" справами. Інтересується, але лінивий, або не має коли часописи читати; інтересується, але занедбує уважно слідити за подіями, що дуже швидко біжуть і змінюють положення. Такий „український патріот" за морем нагадує собою глядача в театрі, що підчас вистави спить, але від часу до часу пробудиться і плеще, коли другі люди плачуть. Він не бачить цілої вистави, а тільки поодинокі сцени, і тому подобаються йому часом такі сцени, що в других, які знають цілий зміст вистави, обридження викликають.

„Або інший випадок: „Український патріот" за морем, що не має коли часописів читати, ані уважно слідити за подіями, має час на балачки з людьми. Буває так, що ці люди слідять за подіями більше від нього і орієнтуються в положенню краще від нього, але вони зовсім не стоять на українськім становищі, а прим. на польськім, або на російськім. Послідовно вони можуть нераз нашого „патріота" поставити в кут своїми фактами, чи аргументами, а він, не маючи чим оборонитися, погоджується з ними і відтак навіть перед другими українцями величається своїми „новими" поглядами.

Можна це до якоїсь міри почислити на рахунок слабих голов, однакож коли за слабу голову можна слабого навіть пожалувати, то в випадках, як повнище описані, на пожалування місця нема. Слабість голови в таких випадках гідна як найострішого осуду. Тут слабість голови сходиться з чимсь далеко гіршим, а то зо — зрадою.

„Старинна історія знає один такий випадок: Була війна між Перзією і Грецією. Перзький цар Ксеркс ндійшов проти греків з великою армією. Греки заступили йому дорогу в гірськім просмику Термопілі. Горстка греків спинила велику армію перзів, бо там кілька людей могло спинювати цілу армію. Перзи не знали, що робити. Але найшовся грек, пастух Ефіялт, і він згодився опровадити перзів гірськими стежками так, що вони зайшли оборонців Термопілів з заду і — вирізали всіх греків до одного. Слаба голова могла бути для Ефіялта оправданням, одначе історія його не виправдала. Імя Ефіялта залишилося в історії поруч імени Юди Іскаріота. І ті „українські патріоти" за морем, що хотілиб нині слабість своєї голови уживати на оправдання зміни свого погляду на українське питання, повинні зрозуміти, що вони на прямій дорозі до того, аби стати поруч Ефіялта та Юди Іскаріота. Перший з них перепровадив ворога гірськими стежками проти своїх братів, другий поцілунком зрадив свого Великого Учителя.

„До війни в 1939 р. були між українцями всякі різниці поглядів, одначе вони зводилися до двох різниць: одні хотіли допровадити до створення самостійної української держави, для других вистарчало те, щоби Україна була зазначена на мапі, як частина Советського Союзу, хоч би на ділі була звичайною провінцією Росії. Оцей поділ між українцями існує й по нині, бо положення України в Советськім Союзі нічим не змінилося. Україна як була безправною провінцією Росії до 1939 р., так і дальше остає безправною провінцією Росії. Сама назва України на мапі має таке саме значіння, як назва Саскачевану, або озера Юрон, що також є на мапі, але самостійних держав ніколи не означали, ані не означають.

„Змінилося від 1939 р. що? Змінилося те, що Советський Союз завоював решту українських земель, зібрав під своєю рукою усі українські землі. З кількох різних тюрем перепровадив український нарід в одну тюрму. Змінилося також те, що рік тому **Сталін** для відомих йому політичних цілей задекретував, що 16 советських „републик" мають мати власні комісаріяти закордонних справ та оборони і зараз назначив окремих комісарів закордонних справ для України та Білоруси, одначе поза підписання одної угоди зо створеним Москвою урядом Польщі „самостійний" комісаріят закордонних справ України нічим більше свого існування не проявив. Комісаріят оборони так, здається й остав мертвородженим. Остаточно змінилося те, що Сталін недавно зажадав голосу для представників України та Білоруси на будучих міжнародніх конференціях. Цим він викликав з різних сторін протести, в яких головним аргументом є якраз те, що годі признати голоси для України та Білоруси, коли вони під жадним зглядом не є державами, рівними навіть з Люксембургом, Костарікою, Ґватемалею, або Панамою.

„Чужі і незаінтересовані люди бачуть, що Україна в злуці з Советським Союзом **як не була державою до 1939 р., так не є нею й досі,** а слабоголові українці в Канаді та Зединених Державах вговорюють в себе і в других людей, що хочби вона й не була така держава, як другі, то вони таки нею вдоволяються і інакшої вже не хочуть. Як може бути ще якась більше шкідлива для України акція за увіковічненням стану теперішнього безправства українського народу, то хіба активна, кровава боротьба проти України.. Поки що можна це порівнувати з обпроваджуванням ворога гірськими стежками, щоби взяти українців в два вогні. Це не що інше, як робота Ефіялтів.

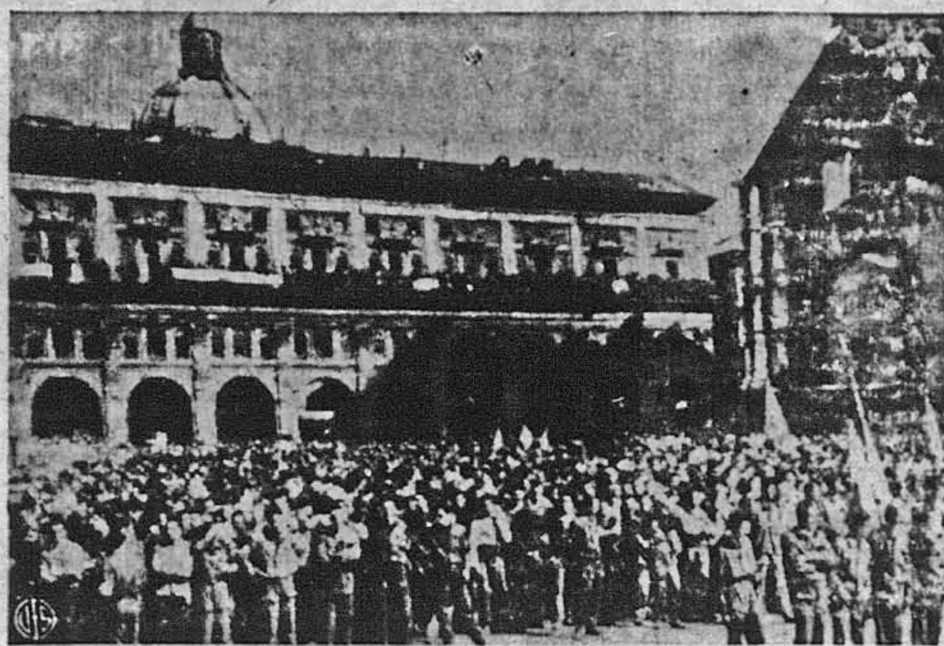
„Ідеал українського народу, як був, так і є: українська держава, а державою вона тільки тоді зможе себе називати, як сама собою буде порядкувати. Чи здобуде собі Україна державність зараз, в теперішній війні, чи ні, це не найважніше. Важне те, щоби цього ідеалу ніколи не кинути в болото і замісць державности не погодитися на большевицьку бульку з мила. Заміняти ідеал державности за большевицьку бульку з мила — це такий доказ слабости голови, що рівного йому ще світ не бачив. Головна потреба українців в нинішню пору є — видержати, **а не піддаватися.** Зокрема не мають найменшої потреби піддаватися ті українці, що на Україні навіть не живуть.

так є. Та правдою є те, що Комуністичний Інтернаціонал є діяльний усюди, де був діяльний перед тим. Він використує випробовані методи в Греції, Італії, в Бельгії, а тепер ось в Польщі і в Болгарії... А це велике театральне видовище. Як ви маєте добрі очі, то побачите все, що лише виставлене на те, щоб оглядати".

Саме на оцю останню думку звертаємо увагу наших читачів. Треба мати очі, щоб побачити, що большевики хочуть осягнути новим театральним показом з висуванням Советської Соціялістичної України на світову арену. Цеї самої України, котру вони ограбили навіть із формального права самостійности в 1922. році. Всі оті аргументи, які видвигали українські самостійники в боротьбі за існування України, були притокою для Москви до розстрілу чи до іншого способу винищування українських провідників. А тепер большевики вживають українських аргументів для осягнення своїх цілей. Ще лише підождімо кілька днів, а почуємо, пощо Совети завезли своїх ставлеників від імени України до Сан Франсиско.

Одно певне: Цього не зробили вони тому, що дбали про добро українського народу! Не добро українського народу тут заважило. А заважило цілком певно — тільки добро Москви. Добро тих, що є при владі на Кремлі.

Та проте все те не зменшає ваги того, що Україна явилась на міжнароднім полі. Для комуністів і Москви ось та Україна це тільки географічна назва, але для українського народу і всіх свободолюбних людей у світі, що опівчувають з недолею українського народу і його поневоленням та його боротьбою за свободу і незалежність — це крок вперед в боротьбі з насиллям і ток одною диктатурою, що ще залишилась в Европі по розгромі націстівської диктатури фашистівської.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ В ІТАЛІЇ. — Ще заки німецька армія, що оперувала в північній Італії, цілком скапітулювала перед Аліянтами, італійські повстанці допомагали ліквідувати ворожу кампанію в такий спосіб, як це бачимо на цій картині. Це повстанці зібрались на ринку в місті Больоні, передавши зброю Аліянтам, та радіючи, що прийшов кінець фашистівському режімови Мусолінія.

У Канаді теж збирають допомогу!

ВІДОЗВА КАНАДІЙСЬКИХ УКРАЇНЦІВ В СПРАВІ ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ.

Браття і сестри українці!

Україна спалена огнем, поорана гарматами і повзами, залита кровю і сльозми нещасних наших братів і сестер. На згарищах і розвалинах осель, в голоді і холоді, в нужді і терпіннях, нарід український відбудовує своє життя. Позатим коло шість міліонів наших братів і сестер розвіяно поза межами рідних земель. Велике число з них вже не повернеться в рідні села і міста.

Потрібна велика і негайна поміч! Хоч держави союзниці підготовляють певну поміч, але всяка поміч в такім горі не є достатня. Та мимо того, та поміч, що буде уділятися через уряди, не досягне всіх; будуть великі тисячі таких, які тієї помочі не дістануть. Серед них будуть сотки тисяч синів і доньок українського народу.

На нас, Брати і Сестри українці прийшла черга виконати наш кревний обовязок перед рідним народом і перед Богом — дати і нашу, таки українську поміч.

Для виконання цього обовязку створено **Фонд Допомоги Українців Канади.** І ми, Управа цього Фонду, взиваємо Вас: пришліть свою посильну жертву на Фонд — чим скорше, тим ліпше; чим щедрішу, тим більша поміч нашому народові буде зроблена.

В залученій картці напишіть своє імя і суму Вашої жертви, долучіть до неї Ваш дар і в зворотній коверті перешліть почтою на адресу Фонду. Наколи жертва буде від одного доляра і вище, Ви дістанете розписку (яка придасться Вам при плаченню доходового податку — Income Tax), а наколи Ваша жертва буде від 5-ти долярів, Ви дістанете почесну грамоту подяки. Особи, що зложать поважні жертви, увійдуть в памятну книгу допомоги Українському Народові.

Зібранні на Фонд гроші будуть в порозумінню з Канадійським Червоним Хрестом, вживатися на допомогу українським людям в їх нужді поза межами рідного краю.

Просимо мати на увазі, що збірка на цей Фонд не суперечить загальним збіркам на Канадійський Червоний Хрест і інші подібні цілі.

Ми цілком певні, що Ваше серце щиро розкриється перед великими стражданнями українського народу і Ви щедро відгукнетеся на заклик в найскоршім часі, за що згори складаємо Вам найщирішу братню подяку!

УПРАВА ФОНДУ ДОПОМОГИ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ:

о. д-р В. Кушнір, голова;
В. Коссар, заступник;
Я. В. Арсенич, заступник;
А. Малофій, секретар;
С. Хвалібоґа, касієр.

ЧЛЕНИ:

о. С. В. Савчук, о. І. Шпитковський, п-ні М. Дима, п-ні М. Ґуляй, п-ні П. Г. Войценко, А. Загарійчук, О. Тарновецький, п-ні М. Лазечко.

Адреса:

The Ukrainian Canadian Relief Fund — P. O. g 2136 Winnipeg, Manitoba, Canada.

ЖАРТИ

У людському зеркалі.

Бідою прибитий пацюк пігнався аж до бровару, який стояв на кінци містечка. Він там відкрив брагу, випущену на землю із виферментованого пива. Брага засмакувала йому, отже він добре собі догодив. Повертаючи домів, він затачувався, а як прибув до кучі, льоха змісця зрозуміла, що то сталося з пацюком. Щоб не згіршити пацят, вона вивела пацюка за кучу тай почала давати напімнення: „Якже ти міг перемінитися аж в чоловіка, щоб я мусіла за тебе стидатися перед усіми свиньми і ще вкривати тебе перед нашими дітьми?"

Аж на фотографії доглянула.

Що то не напросилася жінка чоловіка, щоб він пішов до фотографії, а він ні, тай ні. Та по якімось часі чоловік дався впросити. Коли прийшли пробки від фотографа, жінка оглянула і аж викрикнула: „Таж у твоїм убранню лише один ґузик!"

— То ти аж тепер це завважала?" — запитався спокійно чоловік.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Збори Злучених Відділів У. Н. Союзу.

На черговіх зборах 14. Союзових відділів м. Філядельфії, дня 29. квітня б. р. обговорено та вирішено такі справи:

1) **Організування нових членів.**

Для ведення послідовної організаційної праці в м. Філядельфії представники відділів рішили одноголосно назначити організаторкою п-ню Олену Штогрин, котра виказала в минулому році дуже успішну працю. Усі секретарі, урядники та делегати повинні дати організаторці повну допомогу.

2) **Звіти уряду:**

Головний контрольор, д-р В. Галан, подав звіт з відбутої контролі майна У. Н. Союзу та зазначив, що розвій нашої організації як щодо майна так і прибутку нових членів, добрий, та що всі члени мусять до цього розвою причинитись і своєю працею.

Головний радний, Степан Слободян, подав приріст нових членів в поодиноких відділах та просив делегатів та урядників припильнувати організацію нових членів. Касієр, п. С. Чорномаз, подав звіт фінансовий.

Усі ці звіти після основної дискусії принято одноголосно.

3) **Народні справи:**

Вислухавши звіту предсідника Українсько-Американського Допомогового Комітету приявні рішили одноголосно перевести збірку у своїх відділах на допомогу українським жертвам війни, а усі зібрані гроші вислати негайно до:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
847 NORTH FRANKLIN STREET
PHILADELPHIA 23, PA.

Кожний відділ повинен теж стати членом Допомогового Комітету.

На внесення головного радного рішено дати теж усю допомогу Українському Конгресовому Комітетови в його політичній праці. Збори напятнували самовільні виступи деяких одиниць, як на полі політичнім так і допомоговім, як шкідливі для нас в Америці, а теж і шкідливі для справи змагань українського народу до свободи і незалежности. Розбивання народних сил в сучасну пору може бути тільки ділом свідомих народних зрадників або безхребетних людей, котрі для заспокоєння свого „я" не вагаються стати навіть на службу ворогів. Ці люди є добре відомі нашому загалови з постійної зміни своїх „переконань" і їх треба поставити поза рамці нашого організаційного життя.

Управа Злучених Відділів У. Н. Союзу м. Філядельфії.

—o—

АСТОРІЯ, Л. АЙ., Н. Й.

В память Шевченка.

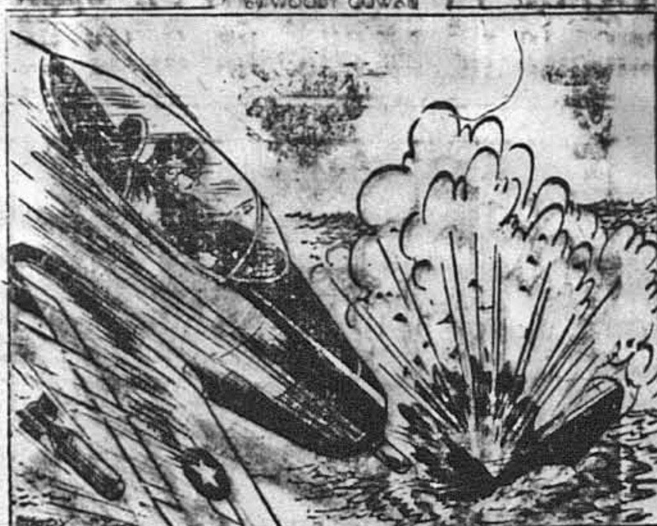
Асторійська українська громада, що є зорганізована при укр. кат. церкві Чесного Хреста, влаштувала дня 22. квітня свій перший концерт в память Тараса Шевченка. Пишу „перший раз", бо парохія існує заледви шість місяців, бо від жовтня м. р.

Про концерт можна сказати, що він випав знаменито, хоч його властиво урядили малі, яких підготовив о. Калар, Ч. С. В. В., як теж і Сестри Василіянки з Бронкс, Н. Й. Слухаючи тих діточок, що співали і деклямували, не хотілось вірити, що тут роджені діти можуть так гарно по українськи говорити. Не бракло теж і діточих танків, що вивели українські народні танці по взірцям, як вчив В. Авраменко. Був і відчит про Тараса Шевченка, виголошений українською мовою. Заповідачем був гром. В. Врублевський. Він висказав своє вдоволення з поступу в громаді.

Певно, що дехто хотів би бачити імена дітей, що виступали, але це завелоб нас задалеко, бо часопис нераз згадує, щоб це залишити. Як діти підростуть і виховаються, от тоді буде пора піднести тих, що поступають і далі держаться свого. А наразі хай ті численні оплески, якими публика витала виступи, будуть подякою і заохотою до дальших добрих діл.

Галя була переповнена. Це теж добрий знак. І всі були вдоволені й давали вираз тому вдоволенню оплесками. Парох о. Сильвестер, ЧСВВ, забираючи слово при кінці концерту заохочував родичів, що мають дітей у шкільнім віці, щоб їх посилати на науку до української школи.

Петро Грицишин.

PIERRE, South Dakota, can be proud of Lt. Robert Pershing Williams. Decorated with the Navy Cross and the Distinguished Flying Cross, Lt. Williams, spotting a German sub while piloting a Navy Torpedo Bomber in the Atlantic, attacked the enemy without supporting fighter planes. He released four depth charges, all of which exploded close, sinking the sub and throwing enemy personnel into the water. For his heroism and extraordinary achievement Lt. Williams received the Gold Star. War Bonds buy depth charges for such heroic service. U. S. Treasury Department

С. МУСІЙЧУК

НЕСИ НАМ МИР І ВОЛЮ

Весна знова воскресла,
Всій твари рай принесла.
Принесла пісні пташечкам,
Запах і барви квіточкам,
Зелень лісам, садкам, гаям,
Квіти лугам, ярам, полям.
Лиш нас веснонька мила,
Нічим не звеселила.

Принесла весна мила
Нам більше дум тужливих
Та згадок про всі, давні
Літа минулі, молоді,
Та думок про пташечок,
Про снів наших, діточок.
Ось так весна витає,
А син ще не вертає.

О, весно, наша мати!
Позволь себе вітати,
Вітати з радістю надій,
Здійснених наших, щасних мрій.
Прийди весно до наших хат,
Зі співом наших пташенят,
Щоб нам принесли долю,
Весноньку ясну, волю.

ЖАРТИ.

Викрутився.

При сніданню оповідає молодий брокер жінці, як то він був попереднього вечора на зібранню свого клюбу і як там предсідник клюбу обіцяв справити шовковий капелюх такому членови, що за ввесь час свого супружого життя не поцілував ні одної чужої жінки. „Іа знаєш, що, моя мила" — каже чоловік — „не зголосився ні один член!"

— А чому ж ти не зголосився, мій милий? — питається жінка.

— Ти знаєш, моя дорога, мені дуже не долиця в шовковім капелюсі.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ТАРЗАН, ч. 1170. Дивна жертва.

Тарзан відступав, держачи лук напнятий, одночасно дивлячися на браму.

Два чорні підійшли, піддержуючи ослабленого чоловіка. Побачивши Тарзана, задержалися.

„Приведи його ближче," приказав Тарзан. „Що сталося йому?"

Нещасний чоловік підвів очи на Тарзана, а потім видав дикий окрик, гейби він бачив страшного духа.